

## KÚRIA

Bfv.II.1289/2015/15.szám

A Kúria Budapesten, a 2016. március 9. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

### v é g z é s t:

Az emberrablás büntette miatt Ga. Gy. és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben G. Gy. III. rendű terhelt védője, S. N. IV. rendű terhelt védője, valamint R.-né B. L. V. V. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Fővárosi Törvényszék 41(I).B.1291/2012/62. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf.423/2013/17.számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

### I n d o k o l á s

I. A Fővárosi Törvényszék a 2013. szeptember 9. napján tárgyaláson meghozott és kihirdetett 41(I).B.1291/2012/62. számú ítéletében bűnösnek mondta ki

G. Gy. III. rendű terheltet társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettében [2012. évi C. törvény - továbbiakban: Btk. - 190.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés c) pont];

S. N. IV. rendű terheltet - a Gödöllői Városi Bíróság 2012. február 20. napján jogerős 1.B.1002/2011/4. számú ítéletében a 3 évi próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezése, és a próbára bocsátás megszüntetése mellett - bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettében [Btk. 194.§ (1) bekezdés], és tartás elmulasztásának vétségében [Btk.212.§ (1) bekezdés];

R.-né B. L. V. V. rendű terheltet társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettében [Btk. 190.§ (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés c) pont].

Ezért G. Gy. III. rendű terhelte 4 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra,  
S. N. IV. rendű terhelte - halmazati büntetésül - 1 év börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra,  
R.-né B. L. V. V. rendű terhelte - végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett - 2 év börtönbüntetésre ítélte.

A III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltek által előzetes fogva tartásban, illetve házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe - az V. rendű terhelte tekintetében annak utólagos elrendelése esetén - beszámítani rendelte.

Kimondta, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja valamennyi terhelte vonatkozásában a büntetés kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő nap.

S. N. IV. rendű terhelttel szemben elrendelte a Ráckevei Városi Bíróság 2009. november 4. napján jogerős 10.B.317/2008/17. számú ítéletével tartás elmulasztásának vétsége miatt kiszabott 8 hónap fogházbüntetés utólagos végrehajtását.

Rendelkezett a büntetőeljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint a terheltenként felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész S. N. IV. rendű terhelte tekintetében téves jogi minősítés miatt, továbbá G. Gy. III. rendű, S. N. IV. rendű, R.-né B. L. V. V. rendű terhelte terhére a büntetés súlyosítása érdekében, G. Gy. III. rendű, S. N. IV. rendű terheltek és védőik a terheltek javára nyújtottak be fellebbezést. R.-né B. L. V. V. rendű terhelte tekintetében nem terjesztettek elő fellebbezést.

A Fővárosi Ítéltábla a 2015. április 30. napján tartott nyilvános ülésen meghozott és kihirdetett 2.Bf.423/2013/17. számú ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét valamennyi fellebbezéssel érintett terhelte tekintetében megváltoztatta:

megállapította, hogy G. Gy. III. rendű és R.-né B. L. V. V. rendű terheltek terhére rótt bűncselekmény megnevezése helyesen: társtettesként elkövetett emberrablás büntette [Btk. 190.§ (1) bek. a) pont, és (2) bek. c) pont].

S. N. IV. rendű terhelte terhére rótt emberi szabadság elleni bűncselekményt társtettesként elkövetett emberrablás büntettének [Btk. 190.§ (1) bek. a) pont, és (2) bek. c) pont] minősítette.

S. N. IV. rendű terhelte tekintetében a Gödöllői Városi Bíróság 2012. február 20. napján jogerős 1.B.1002/2011/4. számú ítéletében alkalmazott próbára bocsátást kimondó rendelkezés hatályon kívül helyezését, a próbára bocsátás megszüntetését és a tartás

elmulasztásának vétségében [2012. évi C. törvény - Btk. - 212.§ (1) bek.] a bűnösség kimondását, továbbá a halmazati büntetésre utalást mellőzte.

A kiszabott szabadságvesztést G. Gy. III. rendű terhelttel szemben 5 évre, S. N. IV. rendű terhelttel szemben 4 évre, valamint R.-né B. L. V. V. rendű terhelttel szemben 3 évre súlyosította, a szabadságvesztés-büntetéseket fegyházban rendelte végrehajtani.

R.-né B. L. V. V. rendű terhelt esetében a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését mellőzte, a terheltet 3 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre is ítélte.

G. Gy. III. rendű terhelttel és S. N. IV. rendű terhelttel szemben a közügyektől eltiltást mellékbüntetésként tekintette kiszabottnak.

A jelen felülvizsgálati ügyben fellebbezéssel érintett terheltek esetében a házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést helyesbítette.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét G. Gy. III. rendű terhelt, S. N. IV. rendű terhelt, valamint R.-né B. L. V. V. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II. Az ügyben meghozott jogerős ügydöntő határozat ellen G. Gy. III. rendű és S. N. IV. rendű terheltek védői a Be. 416.§ (1) bekezdésének a) és c) pontjaiban foglalt okból, míg R.-né B. L. V. V. rendű terhelt védője a Be. 416.§ (1) bekezdésének a) és b) pontját megjelölve terjesztettek elő felülvizsgálati indítványt.

A III. rendű és a IV. rendű terheltek védőinek felülvizsgálati indítványa szerint sem a nyomozó hatóság, sem a Fővárosi Törvényszék, sem a Fővárosi Ítéltábla nem adott lehetőséget a terhelteknek a sértettel való találkozásra, arra hivatkozva, hogy a sértett félelemben van. Az eljáró bíróságok az eljárás során konkrét, érdemi választ nem adtak arra, az ítéletben pedig nem indokolták meg azt, hogy miért fogadták el bemondásra azt, hogy a sértett fél, ezért a sértett kihallgatására a terheltek távollétében került sor. Mivel ezzel megfosztották mind a terhelteket, mind a védőket a személyes kérdésfeltevéstől, mind a személyes észrevételezéstől, álláspontjuk szerint ezáltal sérült a közvetlenség és a szóbeliség elve.

Azt is kifogásolták, hogy ugyan a védelem az eljárás során mindvégig kétségbe vonta a sértett szavahihetőségét, ennek ellenére a bíróságok a tényállás megállapításánál a terheltek védekezésével szemben a sértett vallomását fogadták el valójában, azonban erre vonatkozó indokolást a határozatok nem tartalmaznak.

A III. rendű terhelt védője részletesen - a felülvizsgálati indítványa 20. pontjától a 43. pontjáig terjedő részben -

kifejtette, hogy összességében mely tények mutatják a tényállás téves megállapítását; e körben az eljárás során beszerzett bizonyítékokat ismertetve, értékelte, egymással összevetette. Kitért arra is, hogy a bűncselekmény jogi minősítését arra figyelemmel tartja tévesnek, hogy az I. rendű terhelt által a III. rendű terheltnek átadott riasztópisztoly nem minősül fegyvernek.

A IV. rendű terhelt védője a IV. rendű és V. rendű terheltek közötti szembesítés elmaradását, és azt is sérelmezte, hogy az Ítélet tábla amellett, hogy nem indokolta meg fellebbezése elutasítását, törvényt sértett akkor is, amikor a Be. 375.§ (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések miatt nem helyezte hatályon kívül az elsőfokú ítéletet és a Fővárosi Törvényszéket nem utasította új eljárásra. Végül kifogásolta, hogy a Fővárosi Törvényszék az 1. számú tanú, valamint a sértett felesége, Á. I. F.-né kihallgatásáról készült 26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvet utóbb a terheltek - észrevétel megtételére vonatkozó - figyelmeztetésével kiegészítette.

Az V. rendű terhelt védője szerint a bíróságok helytelenül minősítették az V. rendű terhelt bűncselekményét önbíráskodás és személyi szabadság megsértése helyett emberrablás büntetettének. Törvénysértően határozták meg az V. rendű terhelt elkövetői minőségét, mivel elkövetői magatartás hiányában a bűncselekményt nem társtettesként, hanem bűnsegédként követte el.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla törvénysértő büntetést szabott ki az V. rendű terhelttel szemben, amikor szabadságvesztését a felfüggesztő rendelkezés egyidejű mellőzésével súlyosította. Az V. rendű terhelt büntetése azért is súlyos, mivel nem felel meg az ítélet belső arányossága követelményének.

A III. rendű terhelt védője a III. rendű terhelt felmentését, másodlagosan az eljárási bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését, és új eljárás elrendelését kérte.

A IV. rendű rendű terhelt védője a IV. rendű terhelt felmentését, ennek hiányában bűncselekménye személyi szabadság megsértése büntettkénti minősítését, harmadszorban az eljárási bíróságok ítéleteinek hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését indítványozta.

Az V. rendű terhelt védője védence terhére megállapított bűncselekmény jogi minősítésének megváltoztatását, és büntetésének enyhítését kérte.

A Legfőbb Ügyészség átiratában a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltek védőinek felülvizsgálati indítványát részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta /BF.1558/2015/. Nyilatkozatában törvényben kizártnak tartotta a felülvizsgálati indítványnak azokat az érveit, amelyek a tényállás megalapozottságának vitatásán keresztül a tényállást támadják,

csakúgy mint a bizonyítás módjának, a bizonyítékok bírói értékelésének támadását, a Be. 375.§ (1) bekezdésében foglalt eljárási szabálysértések kifogásolását, a bizonyítási indítványok elutasításával kapcsolatosan kifejtetteket is.

A III. rendű és a IV. rendű terheltek védőinek indokolási kötelezettség megsértésével kapcsolatos érveléseit, valamint a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltek védőinek a bűnösség, illetőleg a minősítés törvénysértő megállapításával kapcsolatban kifejtetteket alaptalannak találta.

Egyrészt megállapította, hogy az eljáró bíróságok nem valósították meg a feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező, indokolási kötelezettség elmulasztása eljárási szabálysértést.

Másrészt a jogerős ítéleti tényállásból kétségtelenül következik, hogy a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terheltek megvalósították a társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettét.

A Legfőbb Ügyészség mindezek alapján azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványoknak ne adjon helyt, és a megtámadott határozatokat G. Gy. III. rendű, S. N. IV. rendű, R.-né B. L. V. V. rendű terhelt tekintetében hatályában tartsa fenn.

Az V. rendű terhelt védője a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatára tett észrevételében továbbra is fenntartotta a korábban benyújtott felülvizsgálati indítványában foglaltakat. Kiemelte, hogy álláspontja szerint az V. rendű terhelt egyetlen tényállási elemet sem valósított meg, pusztán a sértett őrzéséhez eszközt biztosított. Jogdogmatikai szabályok értelmében pedig a "jelen volt", illetve "arról is tudott" kifejezések éppen a bűnsegédi alakzatot jelentik, és nem a társtettesi minőséget.

A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.

II/1. A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a felülvizsgálati indítványban ténylegesen hivatkozott - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a), b), és c) pontjában meghatározott - okból, valamint - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt az irányadó tényállás megalapozottságát támadó részében a törvényben kizártnak, érdemében, valamint abszolút eljárási szabálysértést kifogásoló részében alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Kúria mindenek előtt a felülvizsgálati eljárás szabályait tartja szükségesnek rögzíteni.

A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre külön eljárási szabályok vonatkoznak. A felülvizsgálat csak a Be. 416.§-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős ítéletben megállapított tényállás alapulvételével vehető igénybe.

A Be. 416.§-ának (1) bekezdés a) és b) pontja az anyagi jogszabálysértésekre alapított felülvizsgálati okokat határozza meg, míg az (1) bekezdés c) pontja - figyelemmel a Be. 373.§ (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott - abszolút eljárási szabálysértések esetén biztosítja a felülvizsgálat lehetőségét. A felülvizsgálati okok köre nem bővíthető.

Emellett a Be. 423.§-ának (1) bekezdése kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ez a tényállás felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható; felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye. Mindez azt jelenti, hogy a Kúria azt, hogy történt-e az ügyben büntető anyagi jogsértés, kizárólag az ítéletben rögzített tények alapulvételével vizsgálhatja. Eljárási szabálysértés vizsgálatára is csak akkor kerülhet sor, ha az a büntető eljárási törvényben kimerítően felsorolt, felülvizsgálati eljárást megalapozó eljárási szabálysértések között szerepel. Ezért azokat az indítványokat, illetőleg az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra, vagy a tényállásban nem szereplő tényekre hivatkoznak, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

A Kúria fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a III. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványának a tényállás esetleges megalapozatlanságával kapcsolatos megállapításai és észrevételei, a III. rendű és a IV. rendű terhelték védőinek a Be. 375.§ (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértésekre alapított kifogásai kívül esnek a felülvizsgálati eljárásban vizsgálható kérdések körén. A felülvizsgálati eljárás szigorú szabályrendszere okán az irányadó tényállás támadhatatlanságát jelenti a bizonyítékok értékelésének vitatása, mérlegelésük támadása, ugyanakkor a tényállástól eltérő, abban nem rögzített körülményre hivatkozás. Amennyiben ugyanis a terhelt ezen keresztül kifogásolja a bűnössége megállapítását, ez a felülvizsgálati eljárásban kizárt.

Annak vitatása, hogy a törvényszék a terhelték - a sértetthez intézett kérdések feltevésére irányuló - bizonyítási indítványát elutasította, miként annak sérelmezése, hogy a bíróságok a tényállást - más bizonyítékok mellett - a sértett, valamint az V. rendű terhelt vallomására alapították, a bizonyítékok bírói értékelésének támadása, amelyre a felülvizsgálati eljárásban nincs törvényes lehetőség.

A Be. 375.§-ának (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértések nem szerepelnek az ún. abszolút eljárási szabálysértések, mint felülvizsgálati eljárást megalapozó okok között.

A Be. 375. §-a olyan eljárási szabálysértéseket jelöl meg, amely eljárási szabálysértések a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjának körén kívül esőek, a törvény tételesen nem jelöli meg azokat, csak példálózóan utal a bizonyítás törvényességére vonatkozó szabályok megsértésére, vagy az eljárás résztvevői jogainak kizárására vagy korlátozására. Ilyennek tekintett eljárási szabálysértés fennforgása esetén a másodfokú bíróság mérlegelésétől függ, hogy saját eljárásában tudja-e ezt orvosolni, vagy pedig erre az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésével és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításával van lehetőség. A Be. 416.§ (1) bekezdésében megjelölt felülvizsgálati okok azonban a Be. 375.§ (1) bekezdésében körülírt eljárási szabálysértéseket nem foglalják magukba, ebből kifolyólag - esetleges fennforgásuk esetén is relatív eljárási szabálysértésnek tekintjük őket -, ezek viszont felülvizsgálati okot nem alapoznak meg.

Ez is jól érzékelteti és szemlélteti a felülvizsgálati eljárás szűk jogszabályi kereteit.

Ezért a III. és IV. rendű terheltek védői által benyújtott felülvizsgálati indítványoknak az ún. relatív eljárási szabálysértésekre hivatkozó része törvényben kizárt.

II/2. Arra való tekintettel, hogy G. Gy. III. rendű és S. N. IV. rendű terheltek védői kifogásolták a Be. 416.§-a (1) bekezdésének c) pontja alapján - figyelemmel a Be. 373.§-a (1) bekezdésének II/b. pontjára - azt a felülvizsgálatot megalapozó abszolút eljárási szabálysértést, hogy az elsőfokú és a másodfokú bíróság ítéleteiben több kérdéskörben is megszegte az indokolási kötelezettségét, a Kúria érdemben először ebben foglalt állást.

A Be. 373.§ (1) bekezdésének III. a) pontjában meghatározott indokolási kötelezettség megsértése akkor valósul meg, ha a bíróság határozatának indokolása tény, vagy jogkérdést illetően oly mértékben hiányos, hogy abból nem állapítható meg: a bíróság mire alapította a döntését.

Ebből kiindulva a Kúria a III. rendű és a IV. rendű terheltek védőinek az indokolási kötelezettség teljesítését kifogásoló érvelésével nem értett egyet.

A Fővárosi Törvényszék ugyanis részletes és törvényes indokát adta annak, hogy a sértettet miért az I.-IV. rendű terheltek távollétében hallgatta ki tanúként, és miért maradt el a terheltekkel történő szembesítése. Kellő alappal mutatott rá, hogy a sértettet elrabolták, közvetlenül fizikailag és fegyverrel is megfenyegették, ezért nincs indok kétségbe vonni, hogy a sértett

miért fél, és miért bujkál a terheltek elől. Arra is utalt, hogy az V. rendű terhelt azért nem vállalta a szembesítést terhelt társaival a nyomozás és a bírósági eljárás során, mert rájuk terhelő vallomást tett, emiatt félt (elsőfokú ítélet 24. oldal harmadik bekezdés).

A Fővárosi Ítéltábla helytállóan fejtette ki, hogy a Fővárosi Törvényszék a perrendi szabályok maradéktalanul megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást. A sértett kihallgatására a terheltek védőinek jelenlétében került sor, akik a sértetthez kérdéseket intéztek, vallomására észrevételt tettek, ezt követően pedig a törvényszék a terheltek előtt azzal ismertette a sértett vallomását, hogy arra észrevételt tehetnek, a sértetthez kérdéseket intézhetnek (másodfokú ítélet 6. oldal utolsó, és 7. oldal első bekezdése).

Helyesen jegyezte meg a Legfőbb Ügyészség átiratában, hogy az 1. számú Tanú, valamint Á. I. F.-né, a sértett felesége a Fővárosi Törvényszék előtt, a terheltek távollétében tett vallomására a terheltek közül többen észrevételt tettek, ezért a jegyzőkönyv - az ezzel kapcsolatos figyelmeztetés megtörténtével való - kiegészítésére alappal került sor (26. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 13. és 15. oldala).

II/3. A Kúria G. Gy. III. rendű terhelt védője, S. N. IV. rendű terhelt védője, valamint R.-né B. L. V. V. rendű terhelt védője felülvizsgálati indítványát a büntető anyagi jogszabálysértésre hivatkozó részében sem találta alaposnak.

A Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen - egyebek mellett - akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A Kúria e felülvizsgálati indítvány elbírálása során abból indult ki, hogy a kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás alapulvételével kell és lehet állást foglalni a rendkívüli jogorvoslat tárgyában.

Az irányadó tényállás szerint az I. rendű terhelt által a sértett jelenlétében átadott riasztópisztolyt magánál tartó G. Gy. III. rendű terhelt folyamatosan azzal fenyegette a sértettet, hogy ne merjen elszökni, mert lelövi (elsőfokú ítélet 6. oldal második, valamint 7. oldal első bekezdése).

Erre figyelemmel a bíróságok helyesen következtettek arra, hogy a terheltek - így a III. rendű terhelt is - a bűncselekményt lőfegyver utánzatával, tehát a Btk. 459.§-a (1) bekezdésének 5. a) pontja alapján fegyveresen követték el.

Ezért az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak helyes

alkalmazásával állapították meg a személyi szabadságától erőszakkal, illetve élet és testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel megfosztott, szabadon bocsátását követelés teljesítésétől függővé tett sértett őrzésében részt vett G. Gy. III. rendű terhelt bűnösségét társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének.

A Fővárosi Ítéltábla - a Fővárosi Törvényszék ítéletét megváltoztatva - törvényesen minősítette a IV. rendű terhelt bűncselekményét is társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének.

Az irányadó tényállás szerint a bűncselekmény elkövetését megelőző napokban a IV. rendű terhelt is részt vett a sértett háza előtt - tartozása miatt - rendezett demonstrációban. A bűncselekmény elkövetésekor a III. rendű terhelttel közösen, a gépkocsi mellett állva biztosította, hogy a tartozás megfizetésének kikényszerítése céljából késsel megfenyegetett sértett a helyszínt ne tudja elhagyni, majd részt vett a sértett másik gépkocsihoz való kísérésében. Tudomása volt arról, hogy az I. rendű terhelt - szökése esetére - lelövással fenyegette meg a sértettet.

Ezekből a körülményekből a másodfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy S. N. IV. rendű terhelt tudta, miszerint a sértettet követelés teljesítése érdekében erőszakkal, illetve élet és testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel fosztották meg személyi szabadságától, és tartozása megfizetése céljából fegyvernek látszó tárggyal tartották fogva.

A bíróságok a büntető anyagi jogszabályok törvényes alkalmazásával állapították meg R.-né B. L. V. V. rendű terhelt bűnösségét a terhére rótt bűncselekményben, és törvényesen minősítették azt társtettesként, fegyveresen elkövetett emberrablás büntettének.

A Btk. 194.§ (1) bekezdésében szabályozott személyi szabadság megsértésének büntette és a Btk. 190.§ (1) bekezdésének a) és b) pontjában szabályozott emberrablás büntette egymáshoz képest speciális viszonyban áll. Az emberrablás törvényi tényállása a személyi szabadságtól erőszakkal, illetve az élet vagy testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel, illetve a védekezésre, vagy akaratnyilvánításra képtelen állapot kihasználásával történő megfosztáson túlmenően a sértett szabadon bocsátásának követelés teljesítésétől történő függővé tételét is megköveteli.

A tényállás szerint az V. rendű terhelt férjével, a II. rendű terhelttel azért csalták a sértettet egy, az I. rendű terhelttel egyeztetett helyszínre, hogy rávegyék a korábban átadott pénzük visszafizetésére. Jelen volt, amikor az I. rendű terhelt ököllel többször megütötte a sértettet, és arról is tudott, hogy a II.

rendű és III. rendű terheltek a nap ezt követő részét a visszafizetendő pénz megszerzése céljából az őrizetükben lévő sértettel töltötték. Az V. rendű terhelte ilyen előzmények után ajánlotta fel a II. rendű terhelttel közös házáat a sértett éjszakai őrzésére. Másnap - az általuk követelt pénz visszaszerzése céljából - társaival együtt az V. rendű terhelte is részt vett a sértett pénzügyintézetbe történő kísérésében. Tudomása volt a sértett fegyveres megfenyegetéséről.

A bíróságok ezekből a tényekből helyesen következtettek arra, hogy R.-né B. L. V. V. rendű terhelte tudta, miszerint társai pénzük visszaszerzése céljából erőszak, illetve élet és testi épség ellen irányuló közvetlen fenyegetéssel fosztották meg a sértettet személyi szabadságától. Arról is tudott, hogy társai a sértett szabadon bocsátását a pénz visszafizetésétől tették függővé.

A Kúria megállapítja, hogy társtettes az is, aki ismerve társai szándékát, velük akarategységben, egymás tevékenységét kölcsönösen kiegészítve vesz részt a bűncselekmény elkövetésében. Ez határolja el a társtettességtől a fizikai bűnsegélyt, ugyanis a bűnsegéd - szemben a társtettessele - nem tanúsít tényállásszerű magatartást, mindössze a tettesi alapcselekmény külső feltételeit biztosítja.

Az V. rendű terhelte az események kezdetétől tevőlegesen szerepet töltött be. A bűncselekmény végrehajtása érdekében a találkozót ő beszélte meg telefonon a sértettel, részt vett - II. rendű társával - a sértett elcsalásában, társaival történő találkozás lehetőségének biztosításában, részt vett a személyi szabadságától erőszak, illetve testi épség elleni közvetlen fenyegetés alkalmazásával megfosztott, és szabadulását követelés teljesítésétől függővé tett sértett őrzésében, majd a pénzfelvétel érdekében történő kísérésben. Ezáltal maga is tényállási elemet valósított meg, ezért cselekményét társtettesként követte el.

A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a III. rendű, a IV. rendű és az V. rendű terheltek felmentésére, valamint a IV. rendű és az V. rendű terheltek bűncselekménye minősítésének megváltoztatására és büntetésük enyhítésére nincs törvényes lehetőség.

III. A Be. 416.§-ának (1) bekezdés b) pontja értelmében a büntetés revíziójára csak akkor van lehetőség, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt került sor törvénysértő büntetés kiszabására. Miután a felülvizsgálati indítványokkal támadott minősítés törvényes, és más anyagi jogszabálysértés sem történt, a kiszabott büntetés mértékét a Kúria nem vizsgálhatta (BH2012.239.).

Így törvényben kizárt az V. rendű terhelte védője felülvizsgálati

indítványának a büntetési tétel keretei között kiszabott szabadságvesztés-büntetés mértékét sérelmező része is.

Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria G. Gy. III. rendű terhelt védője, S. N. IV. rendű terhelt védője, valamint R.-né B. L. V. V. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványának nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be.426.§-a alapján - e terheltek tekintetében hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416.§-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416.§ (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2016. március 9.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, dr. Krecsik Eldoróda s.k.  
előadó bíró, dr. Tuba István s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő  
Bné